

*Biografisk text från 1859*



**Konstnären**  
**Emil**  
**Roberg**



Biografi:  
Konstnären Emil Roberg  
– Återutgivning av text från 1859

Redaktör Mikael Jägerbrand

ISBN 978-91-7757-223-7

Copyright © 2016 Mikael Jägerbrand / Virvelvind Förlag, Lysekil.  
Den här e-boken ges ut av E-boksbiblioteket Förlag (imprint)

Mer info: [www.e-boksbiblioteket.se](http://www.e-boksbiblioteket.se)

# Förord

I den här e-boken får du läsa om en av 1800-talets mer okända konstnärer, Emil Roberg.

Han arbetade framför allt som dekorationsmålare vid olika teater i Stockholm.

Den här texten publicerades 1859 i den svenska tidskriften "Illustrerad Tidning".

Den här e-boken publicerades på sajten e-boksbiblioteket i december 2016.

Du får gärna länka till den här e-boken eller skicka vidare e-boken till vänner och bekanta. Du får till och med ladda ner den och sprida den vidare på din egen sajt eller blogg – men då kan vi inte göra eventuella ändringar, rättelser eller kompletteringar.

Eftersom den här texten skrevs på 1800-talet så innehåller den mått, ord och personer som inte är så bekanta i dag. Därför har vi kompletterat originaltexten med en kortfattad ordlista.

# Biografi: Konstnären Emil Roberg

*Den här texten publicerades den 12 mars år 1859 i tidskriften "Illustrerad Tidning" med rubriken "Emil Roberg". Texten publicerades anonymt.*

**E**n förmiddag för 18 år sedan inträdde författaren till dessa rader på mindre teaterns scen. Det var det första året af dennas tillvaro, och författaren hade då sitt första lustspel der under inöfning.

»Nu får jag göra dig bekant med min nye dekorations-målare», yttrade kapten Lindeberg, »och du skall få se att jag äfven i dekorationsväg skall öfverträffa den kungliga scenen.»

Författaren smålog åt detta yttrande, ty kapten Lindeberg, den frejdade politiska skriftställaren och samma teaters skapare, förstod sig på mycket, men minst eller intet på teater, ehuru han trodde sig göra det och för denna tro vågade sitt lif, liksom han sednare förlorade hela sitt ekonomiska välstånd. Han trodde det gick lika lätt att få talanger för tiljan som tegelsten till murarna. Lindeberg visade emellertid på en liten spenslig ung man eller yngling, hvilken, liggande framstupa på en duk som nära betäckte hela teatergolvet, med ett

stycke kol drog streck härs och tvärs.

»Det är, som du ser, fonden till din komedi», fortfor Lindeberg, »och du skall få se att den, d.v.s. fonden, blir ett mästestycke.»

Lindeberg spådde den gång sant. Fonden, engång färdig och framställande en vy af Djurgården med Bellmans byst i perspektiv, uppenbarade, om ej just mästestycket, åtminstone anlagen till mästaren. Artisten var Emil Roberg, elev af professor Müller, kongl. teaterns dåvarande dekorationsmålare. Några år derefter åtföljdes Roberg och författaren till Skeppsholmen, för att taga en vy af Stockholm för en ny komedi. Meningen var egentligen att på kastellholmen från foten af det förra kastellet taga ifrågavarande vy; men väl komne öfver skeppsholmsbron, stannade han och författaren vid det lilla schweizeriet, som då fanns till på den lilla udden nära invid bron. Man beslöt rasta der någon stund, men hade icke suttit der länge förän en förfärlig knall hördes, för hvilken marken skälfdde och alla hollens fönsterrutor flögo i skärfvor. Det var det gamla kastellet som flög i luften, samma kastell, från hvilken utsigten skulle tagas.

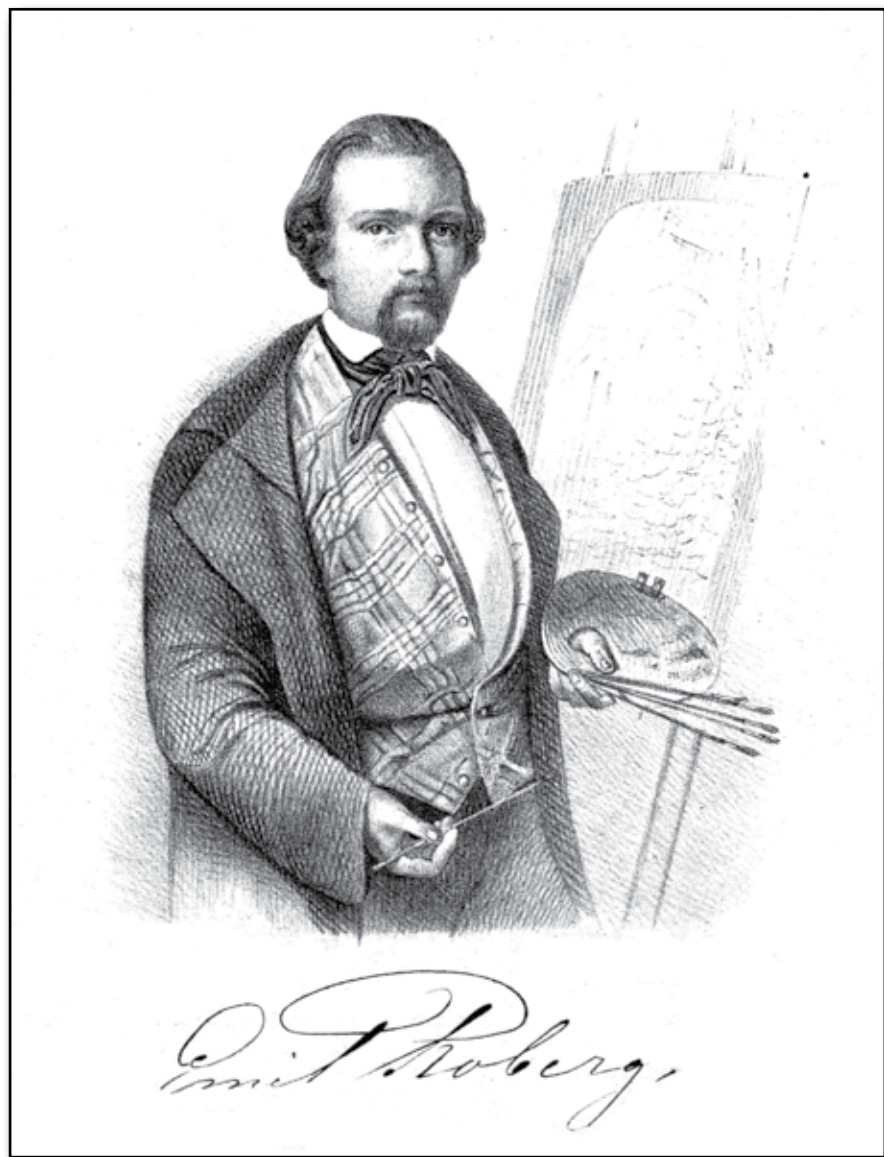
»Om vi fortsatt vägen», yttrade Roberg, blek och krampaktigt tryckande sin följeslagares hand, »så hade vi varit der... och äfven der», tillade han, pekande åt luften.

»Javisst», svarade författaren, icke heller särdeles röd om kinden, »och det hade varit fullkomligen onödigt åtminstone för dig, som nog kan stiga ändå, utan att behöfva ha ett helt kastell i hälarne efter dig».

Äfven författaren spådde sant. Roberg steg och var, efter ytterligare några års förlopp, måhända en af de första i sitt slag och bestämdt den utmärktaste dekorationsmålare som svenska jorden uppammat. Hans arbeten för Stockholms teatrar, synnerligast den kungliga, bära oförgängliga vittnesbörd om hans stora talang, och hans bortgång

anses med skäl för den största förlust som svenska teatern på länge lidit. Han lefde tillräckligt länge, för att hinna förvärfva sig ära och ett utmärkt namn. Han lefde för kort tid, för att hinna bilda någon elev, som värdigt kunde träda i hans fotspår, och man skall djupt sakna honom i de verk han icke hunnit fullborda.

Lefvande, frisk och kraftfull till själen, led han af en länge sjuklig kropp. Medan ur hans pensel flöto de rikaste färger, de klaraste dagar, blektes allt mer hans kind, beskuggades alltmer hans öga. Lika rastlös som han var i *sitt* arbete, var döden i *sitt*, och Roberg räknade icke mycket öfver 38 år när han nedsteg i grafven. Det knyter sig en vacker lagerkrona öfver denna förtidiga grift, och skådar man närmare på kronan, så ser man något diamantlikt glittra från bladen. Det är kärlekens tårar, det är vänskapens, ty det ädlaste hjerta och den renaste karakter voro snillets närmaste grannar i denna bräckliga hydda. Diamanterna äro lika välförtjenta som kronan.





# Viktiga ord och personer

## ***Bellman, Carl Michael.***

[1740–1795] Svensk poet och trubadur. En av den svenska kulturens mest inflytelserika personer. Är mest känd för böckerna ”Fredmans epistlar” (1790) och ”Fredmans sånger” (1791). Bland hans många kända visor finns ”Gustafs skål” och ”Fjäriln vingad syns på Haga”.

## ***Lindeberg, Anders.***

[1789–1849] Svensk militär, författare och teaterägare. Var en av 1800-talets mest inflytelserika journalister och författare, och arbetade bland annat på Aftonbladet, Dagen och Stockholmsposten. Dömdes till döden för majestätsbrott sedan han brutit mot teatermonopolet. Han fick senare amnesti.

## ***Müller, Georg Albert.***

[1803–1864] Tysk dekorationsmålare verksam i Sverige. Arbetade bland annat vid Kungliga teatern och Ladugårdsteatern i Stockholm. Blev invald i Konstakademien år 1845.

## ***Schweizeri.***

Ett gammalt namn för kafé med spritutskänkning. Fick sitt namn

från de många schweizare som flyttade till Sverige i början av 1800-talet och öppnade sockerbagerier.

# Fler böcker: E-boksforlaget.se

*Om du gillar e-böcker om historia så kommer du att gilla utbudet hos E-boksforlaget.se*

*Det här förlaget är specialiserat på utgivning av äldre texter om arkeologi, resor och biografier.*

*Alla titlarna går att hitta hos de flesta e-bokhandlare, i iTunes samt på många bibliotek.*

*Här är några exempel på titlar:*

## **Klassiska deckare**

- "Sherlock Holmes: »Gloria Scott»"
- "Sherlock Holmes: Beryllkronan"
- "Sherlock Holmes: De fem apelsinkärnorna"
- "Sherlock Holmes: De rödhårigas förening"
- "Sherlock Holmes: Den avhuggna tummen"
- "Sherlock Holmes: Den blå karbunkeln"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna brudgummen"
- "Sherlock Holmes: Den försvunna kapplöpningshästen"
- "Sherlock Holmes: Blodbokarna."
- "Sherlock Holmes: Det spräckliga bandet."
- "Sherlock Holmes: Den grekiske tolken"
- "Sherlock Holmes: Musgraves ritual"
- "Sherlock Holmes: Det gula ansiktet"
- "Sherlock Holmes: Det hemlighetsfulla mordet vid skogssjön"
- "Sherlock Holmes: Den hemlighetsfulla patienten"
- "Sherlock Holmes: Börsmäklarens biträde"
- "Sherlock Holmes: En skandal i Böhmen"
- "Sherlock Holmes: Krymplingen"
- "Sherlock Holmes: Lorden och hans rika amerikanska brud"
- "Sherlock Holmes: Mordet i Reigate"
- "Sherlock Holmes: Tiggaren med den kluvna läppen"

## **Arkeologi**

- "Solgudens yxa och Tors hammare"

- (1899)
- "Hällristningarnas ålder" (1869)
- "Feniciska kolonier i Skandinavien" (1875)
- "Hällristningar på Kinnekulle" (1892)
- "Forntidens perioder" (1892)
- "Hur gamla är hällristningarna?" (1869)
- "Bohusläns bygdeborgar" (1909)
- "Bohuslänska hällristningar" (1879)
- "Fynden i Troja" (1878)
- "Förbindelse mellan Skandinavien och vestra Europa före Kristi födelse" (1889)
- "Svear och götar under folkvandringstiden" (1905)
- "Husaby kyrka" (1899)
- "Hällristningarna i Järrestad" (1881)
- "Nordens fartyg från hednatiden" (1872)
- "Anmärkningar rörande figurteckningar från forntiden" (1842)
- "Grafkistor af klufna och urhålkade stockar" (1894)
- "Den svenske solguden och den svenske Tyr" (1906)
- "Skånska fornminnen" (1853)
- "Ölands fornminnen" (1874)
- "Tors hammare" (1872)
- "Våra fornminnen – vad de lära oss" (1916)
- "Sveriges fasta fornlämningar från hednatiden" (1901)
- "Förstörda fornminnen i Bohuslän år 1924"

## Djur & natur

- "Svenska djur i folktron" (1898)

- "Skäggets historia" (1893)
- "Kattens kulturhistoria" (1882)
- "Djurens sömn" (1889)
- "Katten i forntida Egypten" (1889)
- "Ett dygn på månen år 1870"
- "Orkidéernas historia" (1894)
- "Blomsterspråket" (1888)
- "Sveriges hundraser" (1880)
- "Guide till biskötsel" (1885)

## Kulturhistoria

- "Midvinterns solfest" (1894)
- "Julen på 1870-talet – Skildringar och illustrationer i svenska tidskrifter"
- "Om julens härkomst" (1899)
- "Julen i Skåne på 1820-talet"
- "Nyaste och tillförlitligaste Drömboken" (1918)
- "1870-talets bästa tips för frisyr och utseende"
- "Lyxens historia" (1870)
- "Gaffelns historia" (1889)
- "Kanalbyggen på planeten Mars" (1888)
- "Vårt solsystem" (1878)

## Resor

- "Ett besök i Venedig år 1878"
- "Strandgatan i Visby år 1879"
- "Resa på Dalslands kanal år 1877"
- "Nyköpings slott" (1877)
- "Ett besök i Marstrand år 1882"
- "Min resa i Blekinge och Kalmar år 1854"
- "Resor med luftballong år 1873"

- "Runlejonet i Venedig" (1871)
- "En utflykt på Mälaren år 1871"
- "Skildring af Vestergötland år 1882"
- "Kalmar slotts historia" (1880)
- "Ett besök i Södertälje år 1881"
- "En färd på Donau år 1882"
- "Ringmuren i Visby" (1874)
- "Fredrikstens fästning och Karl XII" (1879)
- "Petras helgedomar" (1921)
- "Ett besök i Boxholm år 1885"
- "Skildring av Riseberga klosterruiner" (1874)
- "Borgholms slottsruin" (1878)
- "Rundtur i södra Frankrike år 1880"
- "Ett besök på Djurgården sommaren 1868"
- "Sigtunas tidiga historia" (1872)
- "Helgeandskyrkan i Visby" (1878)
- "Norrköpings historia" (1871)
- "Ett besök i Waxholm år 1870"
- "Vadstena slott" (1875)
- "Skildring av Island" (1870)
- "Besök på Gripsholms slott år 1895"
- "Ett besök i Rom år 1870"
- "Besök på Helgoland år 1874"
- "Guide till Uppsala år 1875"
- "Kyrkoruinen S:t Katarina i Visby" (1877)
- "Gripsholms slott" (1877)
- "Ett besök i Strängnäs år 1874"
- "Ett besök i Visby år 1906"
- "Bohus fästning" (1869)
- "En resa på Rhen år 1866"
- "Ett besök i Ystad år 1872"

## Svensk geografi

- "Märkliga orter i Sverige" (1883)
- "Skildring av Värmland år 1882"
- "Skildring av Dalälven år 1876"
- "Skildring av Ångermanland 1882"
- "Skildring av Bohuslän år 1882"
- "Skildring av Dalsland år 1882"
- "Skildring av Närke år 1882"
- "Skildring av Öland år 1882"
- "Skildring av Stockholm år 1882"
- "Skildring av Västmanland år 1882"
- "Skildring av Härjedalen år 1882"
- "Skildring av Gästrikland år 1882"
- "Skildring av Jämtland år 1882"
- "Skildring av Göteborg år 1882"
- "Skildring av Halland år 1882"
- "Skildring av Blekinge år 1882"
- "Skildring av Gotland år 1882"
- "Skildring av Södermanland år 1882"
- "Skildring av Östergötland år 1882"

## Vikingar

- "Vikingatidens Lund och Birka" (1909)
- "Jomsvikingarnas saga" (1888)
- "Fyndet av vikingaskeppet i Gokstad år 1880"
- "Hervars och Hedreks saga" (1888)
- "Carl Larssons Uppsala-tempel" (1908)
- "Sagan om Ragnar Lodbrok och hans söner" (1880)
- "Sverige och vikingafärderna västerut" (1924)